

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Czy istnieje czarodziejski młynek do pomnażania pieniędzy?

Bartosz Majewski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
30 marca 2021 r.

SGH
Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

POROZMAWIAMY O:

**RYNKU
GIEŁDACH
AKCJACH
INWESTOWANIU
BYKACH I NIEDŹWIEDZIACH
CZERWONYCH SZEŁKACH
DZWONKACH
PIRATACH**

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

RYNEK

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

3

RYNEK

Na rynku się handluje!

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

4

GIEŁDA

Niektóre rynki są nazywane giełdami.
Czym można handlować na giełdzie?

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

5

Czy to jest giełda?

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

6

Czy to jest giełda?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

7

Czy to jest giełda?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

8

WZA

©Agencja Gazeta

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

11

konkurs

- ▶ Podaj liczbę całkowitą z przedziału 1 – 100.
- ▶ Zwycięzcą zostaje osoba, która będzie najbliższej $\frac{2}{3}$ średniej arytmetycznej wszystkich odpowiedzi.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

12

INWESTYCJE $\neq$ HAZARD

▶ INWESTYCJE:

- Wydatki pozostawiają trwały efekt
- Ryzyko – efekt uboczny biznesu
- W długiej perspektywie wszyscy zyskują

▶ HAZARD:

- Żadnych trwałych efektów – tylko emocje
- Ryzyko – warunek konieczny zabawy
- W długiej perspektywie zyskuje tylko kasyno

Parametry instrumentów finansowych

ryzyko

stopa zwrotu

płynność

Szacowanie ryzyka

Który los wybierzesz:

1. 1 zł z 0,01% możliwością wygrania 100.000zł
2. 100zł z 10% możliwością wygrania 10.000zł
3. 1.000zł z 3% możliwością wygrania 1.000.000zł
4. 10.000zł z 20% możliwością wygrania 1.000.000zł

Dokonywanie wyboru

Poziom ryzyka:

Najniższe ryzyko to 80% (prawdopodobieństwo wygranej 20%)
 – **los nr 4:** 10.000zł z 20% możliwością wygrania 1.000.000zł

Oczekiwana stopa zwrotu – prawdopodobne zyski minus nakłady do nakładów

Najwyższy poziom zyskowności to **los nr 3**

1. $0,01\% * 100.000zł - 1zł / 1 = 9 / 1 = 9$
2. $10\% * 10.000zł - 100zł / 100zł = 1000 - 100 / 100 = 9$
3. $3\% * 1.000.000zł - 1.000zł / 1.000zł = 30.000 - 1.000 / 1.000 = 29$
4. $20\% * 10.000zł - 10.000zł / 10.000zł = 200.000 - 10.000 / 10.000 = 19$

Wartość ryzyka: gotowość na utratę 100% kapitału

Najniższa ryzykowana kwota to 1 zł: **los nr 1:** 1 zł z 0,01% możliwością wygrania 100.000zł

Fundusze inwestycyjne

Fundusz inwestycyjny to forma zbiorowego inwestowania pieniędzy. Kapitał, na który składają się wpłaty poszczególnych uczestników, jest inwestowany w instrumenty finansowe, zależne od typu funduszu, np. akcje, obligacje, lokaty, nieruchomości itd.

Cel: Pomnożenie kapitału

Charakterystyka:

Poziom ryzyka od umiarkowanego do wysokiego (w zależności od typu funduszu), możliwy wysoki poziom zysku z inwestycji.

Zalety inwestowania w fundusz

- ▶ Profesjonalna obsługa
- ▶ Kapitał łączony
- ▶ Dywersyfikacja
- ▶ Łatwy dostęp do pieniędzy
- ▶ Bezpieczeństwo
- ▶ Łatwy dostęp do bieżącej informacji/ porównań
- ▶ Jasne opłaty

Wady inwestowania w fundusz

- ▶ Zarządzanie kosztuje
- ▶ Inni ryzykują - Ty ponosisz koszty
- ▶ Wyniki są nieprzewidywalne

Samodzielne inwestowanie na GPW

Korzyści:

- ▶ Zyski z dywidendy
- ▶ Nie płacę za zarządzanie

Wady:

- ▶ Sam zarządzam, płacę podatki
- ▶ Gorsze warunki do dywersyfikacji
- ▶ Wyższe ryzyko

Inwestowanie na giełdzie – lepsze niż fundusze?

Korzyści:

- ▶ Nieograniczony potencjał
- ▶ Zyski z dywidendy
- ▶ Nie płacę za zarządzanie

Wady:

- ▶ Sam zarządzam, płacę podatki
- ▶ Gorsze warunki do dywersyfikacji
- ▶ Wyższe ryzyko

Jak kupić/ sprzedać akcje?

- ▶ Giełda Papierów Wartościowych
- ▶ Rachunek inwestycyjny w biurze maklerskim
- ▶ Zlecenia zakupu/ sprzedaży akcji:
  - ▶ Z limitem ceny
  - ▶ Po cenie rynkowej (PCR)
  - ▶ Po każdej cenie (PKC)
- ▶ Zakup akcji na rynku pierwotnym - oferta publiczna

Jakie akcje kupić?

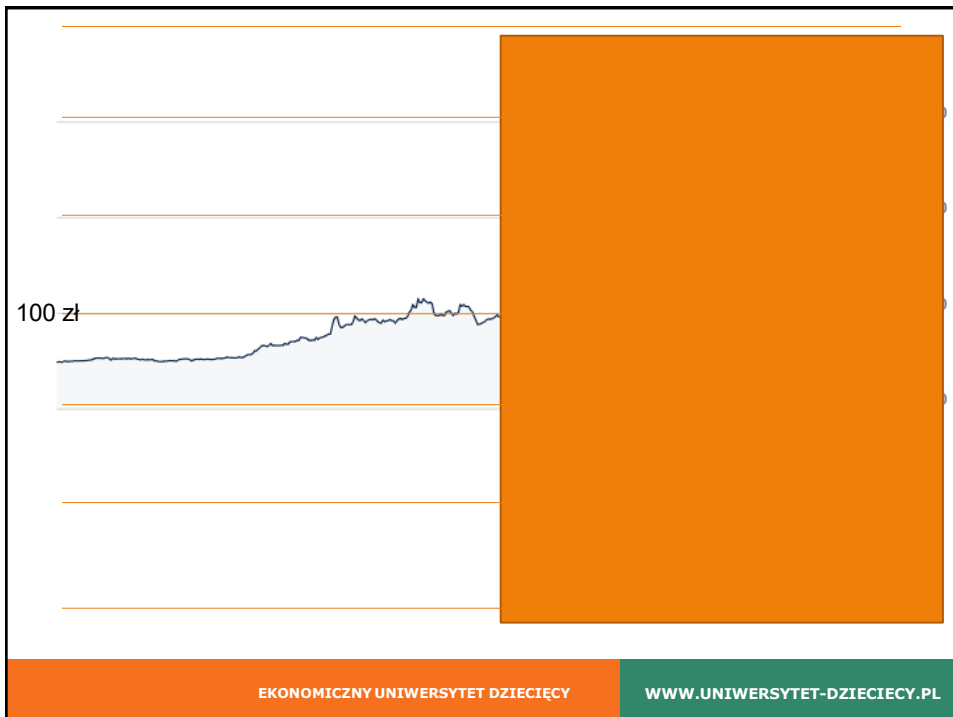
- ▶ analiza fundamentalna
- ▶ analiza techniczna
- ▶ analiza mieszana

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

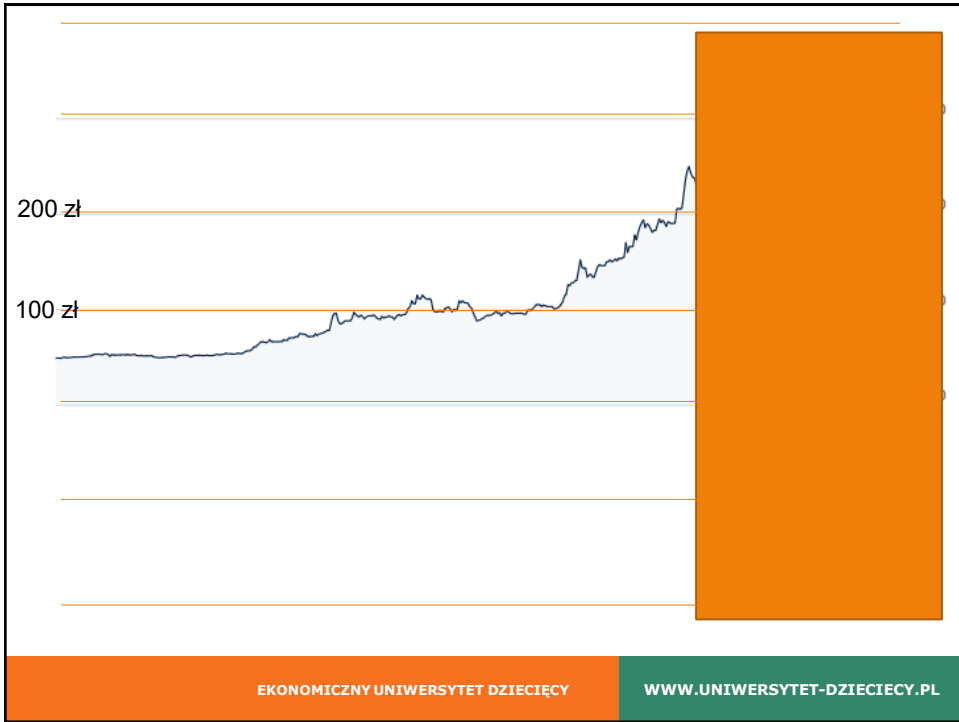
23

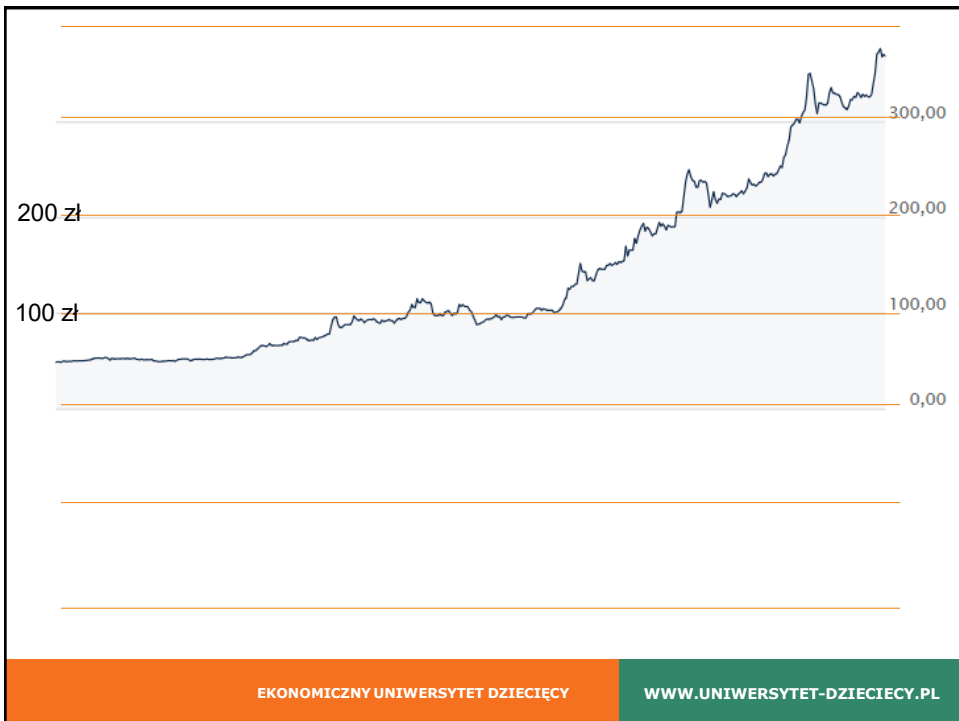
EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

24

25

26

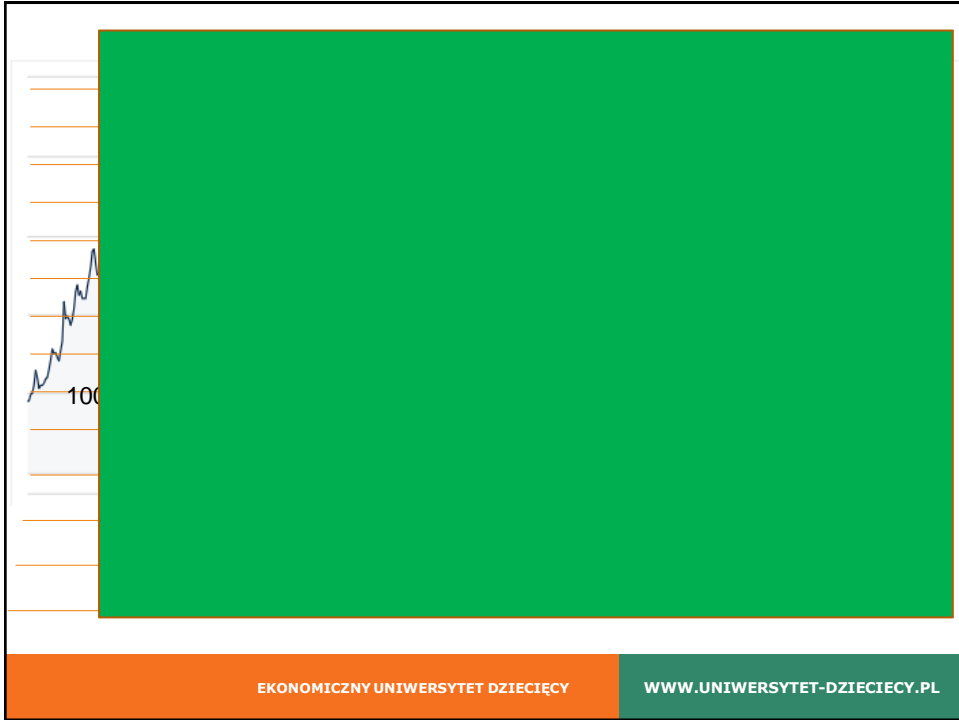

27

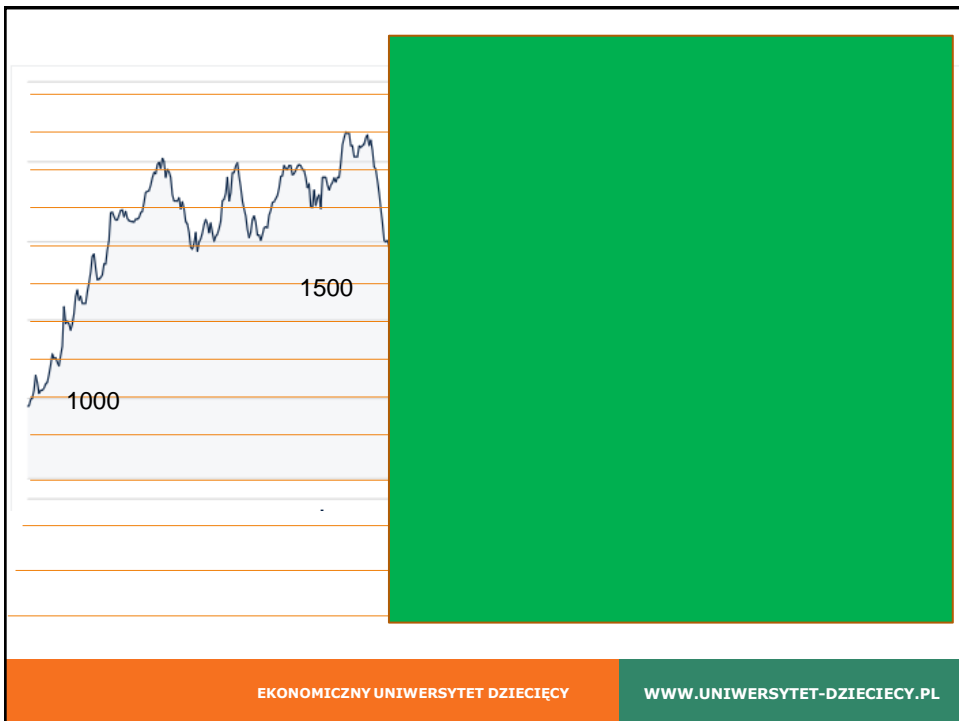

28

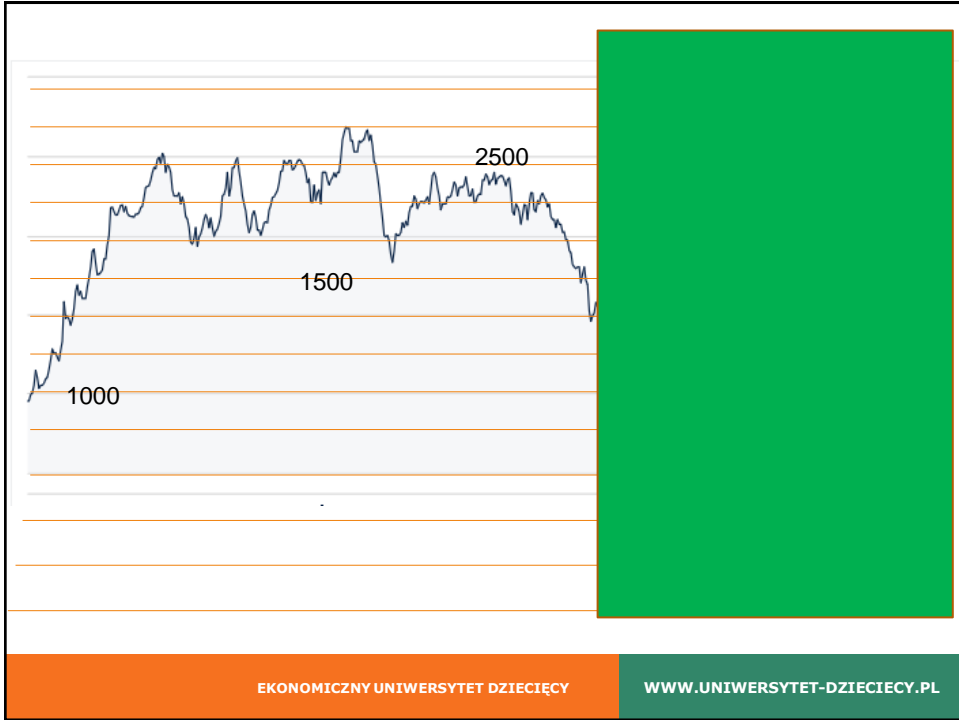

29

30

31

32

33

34

35

Racjonalny inwestor

- ▶ Działa zawsze tak, aby zmaksymalizować swoje zyski
- ▶ Nie ulega wpływowi emocji
- ▶ Nie ulega naciskowi ze strony zbiorowości innych graczy
- ▶ Kieruje się wyłącznie informacjami wynikającymi z rzetelnych analiz finansowych

36

Wyobrażenie

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

37

Dlaczego nie zawsze się udaje?

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

38

Dwie siły napędzające inwestycje giełdowe

VS

39

Co wybierzesz?

- ▶ pewne 2 400 zł
- ▶ otrzymanie z prawdopodobieństwem 25% kwoty równej 10 000 zł

40

Przykład nr 1: wybór racjonalny

- pewne otrzymanie kwoty 2 400 zł ?
  - $WO_1 = 1 * 2400 = 2\ 400$
  - otrzymanie z prawdopodobieństwem 25% kwoty równej 10 000 zł lub z prawdop. 75% nieotrzymanie niczego?
  - $WO_2 = 0,25 * 10000 + 0,75 * 0 = 2\ 500$
- **Racjonalny inwestor wybierze opcję nr 2.**
- ▶ • **W eksperymencie 84% osób wybrało nr 1.**

41

Przykład nr 2: Co wybierzesz?

- ▶ stratę z całkowitą pewnością kwoty 7 500zł?
- ▶ stratę z prawdopodobieństwem 75% kwoty równiej 10 000zł (25% szans, że nic nie stracisz)?

42

Przykład 2: wybór racjonalny

- ▶ stratę z całkowitą pewnością (prawdop. 100%) kwoty 7500zł?

$$WO = 1 * (-7500) = -7500$$

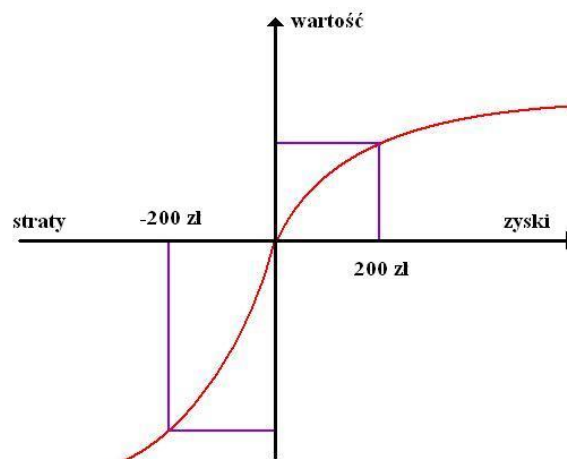
- ▶ stratę z prawdopodobieństwem 75% kwoty równiej 10000zł (25% szans, że nic nie stracisz)?

$$WO = 0,75 * (-10000) + 0,25 * 0 = -7500$$

Dla racjonalnego inwestora nie ma znaczenia, który wariant wybrać.

W eksperymencie 87% osób wybrało opcję nr2.

Teoria perspektywy (Kahneman i Tversky, 1979)

Optymalna strategia inwestycyjna

- ▶ Użycie wolnego kapitału
- ▶ Nastawienie długoterminowe
- ▶ Systematyczność – stopniowo, mniejsze kwoty
- ▶ Zasada „stop loss” – określenie poziomu akceptowanej straty
- ▶ Dywersyfikacja
- ▶ Monitorowanie inwestycji
- ▶ Działanie nieemocjonalne, niepoddawanie się panice, bez „księgowania” strat i zysków

Osobista strategia inwestycyjna

1. Po co inwestujemy?
2. Jaki jest nasz horyzont czasowy?
3. Ile czasu możemy poświęcić na dogłębne oglądanie naszych inwestycji?
4. Jakim kapitałem dysponujemy?
5. Jaki poziom strat możemy zaakceptować?
6. Jak zdywersyfikowane są wszystkie moje inwestycje?

Dziękuję za uwagę!

